

Vzdelávací program

Intenzívny kurz slovenského jazyka pre migrantov/azylantov

podľa učebnice

KRÍŽOM-KRÁŽOM SLOVENČINA A1

Cieľová skupina	migranti/azylanti
Úroveň	A1 úplný začiatočník
Predmet	slovenský jazyk
Vyučujúci	učitelia slovenského jazyka, resp. učitelia cudzieho jazyka a humanitných predmetov
Čas	15. február – 4. marec 2016
Cieľ	Získať základné spôsobilosti komunikovať v slovenskom jazyku v novom jazykovom prostredí. Jazykové kompetencie, ktoré nadobudnú migranti počas troch týždňov, budú môcť aplikovať v malej miere v ústnej a v písomnej komunikácii na úrovni najzákladnejších komunikačných zručností jazykovej úrovne A1. Získať základné informácie o živote na Slovensku.
Kompetencie	Gramatická rovina jazyka, lexikálna rovina jazyka a sociolingvistická kompetencia
Miesto konania	Humenné
Časová dotácia spolu/rozsah	30 hodín/týždeň, 90 hodín spolu: jazyk/reálie Rozdelenie hodín jazyka a reálií odporúčame upraviť podľa aktuálnych možností výučby a používania jazyka a dostupnosti zdrojov reálií.
Forma vzdelávania	Prezenčná/skupinová denná

Štruktúra výučby		
1. a 2. vyučovacia hodina	45 + 45 minút = 90 minút	Slovenský jazyk
prestávka	20 minút	
3. a 4. vyučovacia hodina	45 + 45 minút = 90 minút	Slovenský jazyk
5. a 6. vyučovacia hodina	45 + 45 minút = 90 minút	Reálie/podľa potreby a požiadaviek v teréne, t.j. návšteva okolia, miest, obcí, múzeí, výlety do prírody a pod.

**Program bol vypracovaný na základe uvedenej literatúry:
ŠTUDIJNÁ LITERATÚRA:**

KOLEKTÍV AUTOROV: *KRÍŽOM-KRÁŽOM Slovenčina A1*, Studia Academica Slovaca centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2007, učebnica a CD nahrávka k učebnici

ISBN 978-80-223-2441-0

Reálie: doplnkové materiály – reálie, aktuálne správy, internetové články a iné dostupné zdroje,

internetový portál na výučbu slovenčiny – slovake.eu (<http://slovake.eu>) e-learning

Obdobie	Tematický celok – názov témy	Počet hodín
<p>1. týždeň 15. 02. – 19. 02. 2016</p> <p><i>V lekcii 1 sú štyri postavy, ktoré vedú dialóg. Po zvládnutí abecedy (čítanie, písanie) sa frekventanti môžu oboznámiť s postavami. Nasledne počúvajú, čítajú a opakujú frázy v dialógoch postáv.</i></p> <p><i>Po ukončení lekcie frekventant:</i></p> <p><i>a) pozná slovenskú abecedu,</i></p> <p><i>b) vie rozoznať vokály, diftongy, konsonanty,</i></p> <p><i>c) vie používať základné zdvorilostné frázy (pozdravy, poďakovanie) a iné.</i></p> <p><i>d) dokáže pomenovať niektoré predmety alebo ľudí na obrázkoch podľa učebnice.</i></p>	<p>LEKCIA 1 <i>Vitajte na Slovensku!</i></p> <p>Slovenská abeceda Delenie hlások – dlhé a krátke vokály, dištinktivna funkcia Diftongy Konsonanty, dištinktivna funkcia diakritické znamienka Špecifiká vyplývajúce z rodného jazyka frekventantov FRÁZY/LEXIKÁLNA ROVINA JAZYKA Základné slovenské frázy: Dobrý deň (fázy dňa). Ako sa máš? Ďakujem. Nech sa páči. Ako sa voláš/voláte? (a iné) SOCIOLINGVISTICKÁ KOMPETENCIA Ako sa voláte? Ako hovoríte? Ako sa máte? Pozdravy, základné frázy Formálny a neformálny dialóg ČÍTANIE A HOVORENIE Podľa učebnice a obrázkov, základné otázky a odpovede. POČÚVANIE A ČÍTANIE</p> <p>Poznámky: 1. V prípade potreby je možné použiť profesie na str. 57 2. Používať obrázkový materiál, názorný materiál.</p>	<p>Spolu 30</p> <p>26</p>
<p>REÁLIE</p>	<p>V časti reálie vzhľadom na malé, resp. žiadne komunikačné zručnosti a sociolingvistické kompetencie navrhujeme výlet v Humennom a jeho okolí. Spoznávanie prostredia v okolí Humenného. Kde bývame, kde žijeme. Slovensko a jeho obyvatelia.</p>	<p>4</p>

	<p>Návšteva historických a kultúrnych pamiatok v okolí Humenného podľa odporúčaní a možností lektorov.</p> <p>Geografická mapa – Slovensko – Humenné na mape Slovenska.</p> <p>Slovensko a farby na mape Slovenska (pohoria s dôrazom na Vysoké a Nízke Tatry, rieky Váh, Hron, Dunaj, Východoslovenská nížina a nížina na sjuhu stredného a na západnom Slovensku).</p>	
<p>2. týždeň 22. 02. – 26. 02. 2016</p> <p><i>V lekcií 2 štyri postavy, vedú ďalší dialóg (ubytovanie a zoznámenie sa v internáte). Po zvládnutí gramatiky (rod substantív) konjugácie I. konjugačnej skupiny v prézente a numerálií frekventanti môžu čítať ďalšie dialógy. Následne počívajú, čítajú a opakujú frázy v dialógoch postáv.</i></p> <p><i>Po ukončení lekcie frekventant:</i> a) rozozná 3 rody substantív, b) pozná sufixy konjugácie v prézente c) vie používať iregulárne verbum byť a negácie verb, d) vie používať konjugáciu základnej konjugačnej skupiny v prézente, e) vie sa zoznámiť a povedať odkiaľ je, koľko má rokov, ako hovorí, kde pracuje.</p>	<p>LEKCIA 2 <i>Ahoj, ja som Johanna.</i></p> <p>GRAMATICKÁ ROVINA Kto je kto? Muž, žena Personálne pronominá Rod substantív v slovenčine/ maskulínium- životné, neživotné, feminínium, neutrum podľa sufixov Personálne pronominá Základné číslovky (numeráliá) jeden,-a,-o. 0 – 1000 Verbum byť v prézente Verbá: volať sa, hovoriť, študovať, rozumieť (základná konjugačná skupina verb v prézente) Negatívne formy verb (nebyť, neštudovať, nehovoriť, nerozumieť)</p> <p>LEXIKÁLNA ROVINA Kto je to?/Čo je to? Mená a priezviská Osoby a profesie Krajiny</p> <p>SOCIOLINGVISTICKÁ KOMPETENCIA Kto je to? Ako sa voláš? Odkiaľ si? Ako hovoríš? Ako sa máš?</p> <p>POČÚVANIE A ČÍTANIE Práca s textom – dialógy V internáte, registrácia, zoznámenie sa, koľko má rokov</p> <p>PÍ SOMNÁ ÚLOHA/PROJEKT Kto je to?</p> <p>FONETIKA Fonetické cvičenia, precvičovanie dištinktívnej funkcie konsonantov a vokálov</p> <p>Poznámky: 1. Podľa aktuálnej situácie sa sústrediť na rozvoj komunikačných zručností a rozvíjanie lexiky substantív a adjektív. 2. Odporúčame najmä dialogickú formu učenia.</p>	<p>Spolu 30</p> <p>24</p>

<p>REÁLIE</p>	<p>Slovensko na mape sveta a Európy. Slovensko ako stred a srdce Európy. Hranice Slovenska s okolitými štátmi. Obyvatelia Slovenska , ich jazyk, zvyky a obyčaje. Tradície a sviatky na Slovensku Rozdelenie Slovenska podľa regiónov. Východné, stredné a západné Slovensko. Dominantné mestá v jednotlivých častiach Slovenska. Návšteva vybraného regiónu podľa určenia . Odporúčame Bardejovské kúpele, resp, Košice. Profesie na Slovensku – aké sú profesie, pomenovanie profesií a názorné predvedenie (predavač, učiteľ, šofér, upratovač a pod.)</p>	<p>6</p>
<p>3. týždeň 29. 02. – 4. 03. 2016</p> <p><i>V lekcii 3 štyri postavy, vedú ďalší dialóg (bývanie, kancelária, internát, byt).</i> <i>Po zvládnutí gramatiky (rod adjektív, posesívne adjektíva, pronominá) frekventanti môžu čítať ďalšie dialógy.</i> <i>Následne počúvajú, čítajú a opakujú frázy v dialógoch postáv.</i></p> <p><i>Po ukončení lekcie frekventant:</i> <i>a) rozozná 3 rody adjektív,</i> <i>b) pozná posesívne pronominá a adjektíva,</i> <i>c) vie odpovedať na otázku Kde je to?</i> <i>d) vie používať lexiku bývanie na úrovni A1.</i></p>	<p>LEKCIA 3 Internát</p> <p>GRAMATICKÁ ROVINA Adjektíva (aký, aká, aké)? Rod adjektív Opozitá k základným adjektívam Posesívne pronominá (čí, čia, čie?) Posesívne adjektíva (pozn.) Demonstratíva (ten, tá, to) Slovosled (čí? –ktorý? – aký?)</p> <p>LEXIKÁLNA ROVINA Interiér Byt, bývanie</p> <p>SOCIOLINGVISTICKÁ KOMPETENCIA Kde je to? (vpredu, vzadu, uprostred, hore, dolu) Kde bývate? Kde bývaš? Aká je to izba, Aký je to byt? Čia je to izba? Či je ten byt?</p> <p>Dialógy na tému byt, bývanie, tvorba otázok, odpovedí</p> <p>POČÚVANIE A ČÍTANIE Práca s textom a dialógmi v učebnici Texty a dialógy</p> <p>PÍ SOMNÁ ÚLOHA/PROJEKT Kde bývam – statický opis miestnosti</p> <p>FONETIKA Fonetické cvičenia Precvičovanie fonetiky, výslovnosti vokálov a konsonantov</p> <p>Poznámky: 1.V prípade rýchlejšieho napredovania je možné začať lekcii 4, najmä lexiku mestá a miesta.</p>	<p>Spolu 30 24</p> <p>Je možné vynechať</p>

REÁLIE	Porovnanie a názorné ukážky podľa možností vychádzajú z lexiky lekcií 1 – 3. Akí sú Slováci? Vlastnosti Slovákov, ich záujmy, typické športy. Mesto a dedina. Čo je typické pre mesto, čo je typické pre dedinu. Možnosť použitia obrázkov alebo exkurzia. Byt a bývanie na Slovensku. Byt v činžiake, dom, rodinný dom, zariadenie bytu, interiér, exteriér. Akí sme my? Porovnanie života v krajine azylantov/migrantov so životom na Slovensku. Návšteva miest a obcí v okolí Humenného.	6
--------	---	---

ZDROJE:

- KOLEKTÍV AUTOROV: *KRÍŽOM-KRÁŽOM Slovenčina A1*. Studia Academica Slovaca centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2007.
ISBN 978-80-223-2441-0
- DRATVA, T.: Slovenčina pre cudzincov, 1. časť – učebnica. SPN Bratislava, 1987.
- DRATVA, T.: Slovenčina pre cudzincov, 2. časť – učebnica. SPN Bratislava, 1987.
- M. ULIČNÁ, I. ANDOROVÁ, K. BÁČKAI OVÁ, A. GABRÍKOVÁ: *TRI, DVA, JEDEN – SLOVENČINA*, úroveň A 1, učebnica a CD nahrávka k učebnici.
- SPOLOČNÝ EURÓPSKY REFERENČNÝ RÁMEC PRE JAZYKY. Štátny pedagogický ústav Bratislava, 2016, s. 26. Dostupné na:
- <http://www2.statpedu.sk/buxus/docs/predmety/serrprejaz.pdf> > [online] [cit. 27. 01. 2016]
- internetový portál na výučbu slovenčiny – slovake.eu (<http://slovake.eu>) e-learning.

KRÍŽOM-KRÁŽOM, Slovenčina A1

- každá lekcia obsahuje gramatiku s lexikou, dialógy, texty,
- dialógy a texty v lekciách majú obrázkové slovníky + prekladový anglický slovník v Prílohách
- každú lekcii tvorí 5 ozvučených dialógov z bežných komunikačných situácií,
- lexika sa prezentuje pomocou obrázkov,
- prílohy obsahujú gramatické tabuľky, slovník po jednotl. lekciách, kľúč k cvičeniam,
- bázou je komunikačný princíp
- lekcie je možné dopĺňať z iných zdrojov: www.slovake.eu, ULIČNÁ, M.; ANDOROVÁ I.; BÁČKAI OVÁ, K.; GABRÍKOVÁ, A.: *TRI, DVA, JEDEN – SLOVENČINA úroveň A1*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, JOP ČD V UK, 2015. ISBN 978-80-223-3869-1

POZNÁMKY A DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

1. Po skončení základného 3-týždňového základného programu je vhodné pokračovať vo výučbe tak, aby podľa SERR A1 (globálna stupnica) používateľ jazyka dokázal *rozumieť známym každodenným výrazom a základným frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a frázy dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, napr. kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený pomôcť mu.*

<<http://www2.statpedu.sk/buxus/docs/predmety/serrprejaz.pdf> > [online] [cit. 27. 01. 2016]
2. Na základe zaradenia slovenských reálií do vzdelávacieho programu navrhujeme upraviť počet hodín jazyk/reálie v jednotlivých týždňoch z dôvodu postupného získavania jazykovej kompetencie. Odporúčam zaradiť výlety do okolia a zoznamovanie sa s prostredím.
3. Lekcie odporúčame začínať a ukončovať komunikáciou. Lexiku vysvetľovať pomocou obrázkov, v čo najväčšej miere používať obrázkový materiál alebo konkrétne predmety a javy. Gramatické javy zaraďovať podľa potreby pred alebo po čítaní dialógov.
4. V prípade možného časového predstihu odporúčame pokračovať lekciami 4 Mestá a miesta: pomenovania profesií a miesta v meste (lexika). Lekciu je vhodné využiť v reáliách.

Personálne zabezpečenie

5. Jazyková a odborná príprava cudzincov a krajanov Centra ďalšieho vzdelávania Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej len JOP ČĎV UK) ako jediná vzdelávacia inštitúcia svojho druhu na Slovensku bude personálne zabezpečovať vzdelávanie učiteľov, ktorí budú učiť azylantov/migrantov a koordinovať ich prácu.

6. Súčasťou vzdelávania azylantov/migrantov je vypracovanie koncepcie a zabezpečenie vzdelávania, resp. zaškolenia učiteľov slovenského jazyka, cudzieho jazyka, humanitných, resp. odborných predmetov.
Cieľom je rozšíriť profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov, učiteľov slovenského jazyka, resp. učiteľov cudzieho jazyka a humanitných predmetov/odborov v oblasti výučby slovenského jazyka ako cudzieho jazyka.
7. Vzdelávanie azylantov/migrantov bude následne zabezpečené školenými učiteľmi slovenského jazyka, resp. cudzieho jazyka, humanitných alebo odborných predmetov (reálie). Školenie bude prebiehať pred vzdelávaním azylantov/migrantov.
8. Koordinovať a viesť školenie bude metodička slovenského jazyka Jazykovej a odbornej prípravy cudzincov a krajanov Centra ďalšieho vzdelávania Univerzity Komenského v Bratislave, ktorú vedie riaditeľka inštitúcie, zástupkyňa a tajomník.
9. Lektori JOP ČDV UK sa budú podieľať na príprave materiálov a budú nápomocní svojimi materiálmi a skúsenosťami.
10. Na prvom pracovnom stretnutí a vzdelávaní učiteľov bude navrhnutý koordinátor, ktorý bude v kontakte s metodičkou Jazykovej a odbornej prípravy cudzincov a krajanov centra ďalšieho vzdelávania Univerzity Komenského v Bratislave. Úlohou koordinátora bude spolupracovať s metodičkou a v prípade potreby zabezpečiť podporné materiály.

Materiálne zabezpečenie

11. Súčasťou vzdelávania je materiálne zabezpečenie, ktoré podlieha Centru ďalšieho vzdelávania Univerzity Komenského v Bratislave. Učebnice pre učiteľov zabezpečuje menovaná inštitúcia. Podporné materiály, obrázkové materiály, technické zabezpečenie a iné zabezpečuje tiež ČDV UK.

12. CĎV UK v spolupráci s gymnázium v Humennom zabezpečuje technické vybavenie a personálne obsadenie.

Príloha 1

Vzdelávanie učiteľov

Vypracovala: Mgr. Zlata Ilievová, metodička slovenského jazyka JOP CĎV UK